

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MŠVVaM SR“ alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 245/2008 Z. z.“ alebo „školský zákon“)

Lokalizácia: § 1611

Účinnosť: 10.07.2021

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 111

Register poskytovateľov predprimárneho vzdelávania

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/257>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8203>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 28.05.2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní bol novelizovaný poslancami NR SR s cieľom zabezpečiť plynulý prechod na povinné predprimárne vzdelávanie. Tento prechod sa mal dosiahnuť dočasnou možnosťou poskytovania povinného predprimárneho vzdelávania aj v tzv. „nesieťových“ zariadeniach. Novelizácia tiež upravila niektoré ustanovenia týkajúce sa predprimárneho vzdelávania, čím sa reagovalo na potrebu zlepšiť a zjednodušiť tento proces.

Zákon zaviedol registráciu týchto zariadení a upravil ich financovanie prostredníctvom poskytovania príspevkov na výchovu a vzdelávanie. Ďalej sa zmenil spôsob posudzovania plnenia vzdelávacích požiadaviek v rámci individuálneho vzdelávania detí, a to na základe žiadosti zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadení.

Cieľom doplnenia ustanovenia § 1611 bolo zabezpečenia rozšírenia kapacít pre povinné predprimárne vzdelávanie a dočasne umožniť, aby ho poskytovali aj zariadenia predprimárneho vzdelávania, ktoré nie sú zaradené v sieti školských zariadení, ale sú súčasťou registra na prechodné obdobie do 31.08.2026. Na to, aby zariadenie mohlo poskytovať predprimárne vzdelávanie, sa vyžaduje zápis do osobitného registra vedeného MŠVVaM SR po splnení zákonom vymedzených podmienok (súhlas regionálneho úradu verejného zdravotníctva, program predprimárneho vzdelávania a kvalifikácia príslušných zamestnancov). Rozsah povinného predprimárneho vzdelávania poskytovaného zariadením predprimárneho vzdelávania sa navrhol rovnako, ako je upravený pre materské školy, t. j. najmenej 4 hodiny denne. Predpisom sa zároveň vymedzili časti dokumentácie, ktorú má zariadenie viesť a rozsah údajov, ktoré je oprávnené spracúvať.

Ukončenie registra poskytovateľov predprimárneho vzdelávania po 31.08.2026 môže mať viacero dopadov na súkromné zariadenia predprimárneho vzdelávania:

- **Strata možnosti poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie** – zariadenia, ktoré nie sú v registri, nebudú môcť po 31.08.2026 poskytovať predprimárne vzdelávanie uznané štátom. Môžu síce naďalej fungovať ako opatrovateľské zariadenia, ale ich vzdelávacia činnosť nebude oficiálne uznaná. Z tohto dôvodu poklesne zásadne dopyt po ich službách.
- **Obmedzenie podnikateľských možností** – Keďže tieto zariadenia nebudú môcť poskytovať uznané predprimárne vzdelávanie, môžu sa dostať do ekonomických problémov. Ich služby, ktoré poskytujú okrem vzdelávania budú mať menšiu hodnotu pre rodičov, ktorí potrebujú oficiálne uznané vzdelanie pre svoje deti.

Tento vývoj môže mať výrazný vplyv na podnikateľské prostredie v oblasti súkromného predprimárneho vzdelávania, pretože nie všetky zariadenia budú schopné splniť podmienky pre zaradenie do siete, a tým pádom môžu byť nútené ukončiť svoju činnosť alebo zmeniť zameranie.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Aktuálna novela školského zákona zaručuje deťom od 3 rokov miesto v materskej škole, ale nezohľadňuje umiestnenie u iných poskytovateľov (napr. súkromných zariadení). Rodičia tak nemajú slobodnú voľbu, čo vedie k neefektívnemu využívaniu kapacít. Chýba prepojený a efektívny systém pre deti od 0 do 6 rokov, ktorý by poskytoval podporu a zabezpečil kontinuitu vzdelávania. Chýbajú aj presné údaje o neoficiálnych poskytovateľoch, čo sťažuje plánovanie. Predmetom expost hodnotenia má byť prehodnotenie zavedenia trvalého registra poskytovateľov, vrátane jasli, s financovaním založeným na splnených kritériách, aby motivoval ďalších poskytovateľov k registrácii.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

- V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý ako poslanecký návrh zákona, súčasťou ktorého nie je povinnosť predložiť aj analýzu vplyvov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť dotknuté subjekty, ktoré regulácia mala ovplyvňovať.

Ex post:

- Zariadenia predprimárneho vzdelávania v registri

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze predkladateľ nepredpokladal vplyvy na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
111	Register poskytovateľov predprimárneho vzdelávania	§ 1611	10.07.2021	Zariadenia predprimárneho vzdelávania v registri	67	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevyplní, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý ako poslanecký návrh zákona, súčasťou ktorého nie je povinnosť predložiť aj analýzu vplyvov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Ex post náklady neboli kalkulované vzhľadom na povahu regulácie, ktorá nepriamo ovplyvňuje podnikateľské prostredie. Súkromné zariadenia predprimárneho vzdelávania nie sú považované za podnikateľské subjekty, pretože vzdelávanie detí nie je podnikateľskou činnosťou. Avšak doplnkové služby, ako platené krúžky, výlety, a ostatné sú podnikateľskou činnosťou. Nedostatočná informovanosť rodičov o zariadeniach, ktoré nie sú zapísané do siete, vedie k nižšiemu záujmu a menšiemu počtu zapísaných detí, čo obmedzuje využitie potenciálu týchto zariadení a znižuje dostupnosť kvalitného vzdelávania v predprimárnom veku, ako aj ušlý zisk z podnikateľských činností školského zariadenia, ktoré poskytujú okrem vzdelávania. K aprílu 2025 sa nachádza v registri 67 zariadení predprimárneho vzdelávania.
9.2.2 Zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Webová lokalita: <ul style="list-style-type: none">• https://crinfo.iedu.sk/RISPortal/register/ - v registri sa nachádza 67 zariadení predprimárneho vzdelávania.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý ako poslanecký návrh zákona, súčasťou ktorého nie je povinnosť predložiť aj analýzu vplyvov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť dotknuté subjekty, ktoré regulácia mala ovplyvňovať.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, právny predpis bol prijatý ako poslanecký návrh zákona, súčasťou ktorého nie je povinnosť predložiť aj analýzu vplyvov. Nepredpokladané náklady v ex ante fáze neboli identifikované.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: MŠVVaM SR, sekcia predprimárneho a základného vzdelávania, Odbor predprimárneho vzdelávania.

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Asociácia súkromných škôl a školských zariadení, 30815312
(ďalej aj ako „ASŠŠZ“)

Zúčastnené subjekty:

Áno Nie

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

ASŠŠZ

Forma:

osobne/online dotazník/e-mail

Dátum vykonania:

23.01.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 27.11.2024 do 10.12.2024.

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Podľa zástupcov ASŠSZ, aj keď aktuálne platný školský zákon zabezpečuje deťom od 3 rokov miesto v materskej škole, neberie do úvahy umiestnenie detí u iných poskytovateľov vzdelávania, ako sú súkromné zariadenia, či už ide o súkromné materské školy alebo iné vzdelávacie inštitúcie, ako napríklad rôzne pedagogické centrá. Tento nedostatok flexibility znamená, že rodičia nie sú schopní využiť plnú slobodu voľby pri výbere vhodného zariadenia pre svoje deti, čo má za následok neefektívne využívanie existujúcich kapacít. V praxi to vedie k tomu, že v niektorých regiónoch a zariadeniach dochádza k preplneniu verejných materských škôl, zatiaľ čo súkromné zariadenia zostávajú nevyužitú, alebo naopak, fungujú pod kapacitou.

Kritickým nedostatkom v súčasnom systéme je aj absencia uceleného a prepojeného systému predprimárneho vzdelávania, ktorý by zahŕňal všetky vekové skupiny od 0 do 6 rokov a zabezpečoval by kvalitnú podporu pre deti bez ohľadu na to, či sú umiestnené vo verejnom alebo súkromnom zariadení. V súčasnosti chýba komplexná sieť, ktorá by umožnila plynulý prechod medzi rôznymi typmi poskytovateľov – od jasli až po materské školy a zároveň zabezpečila kontinuitu vo vzdelávaní detí. Takýto systém by mal zahŕňať aj mechanizmy na vzájomnú spoluprácu a koordináciu medzi jednotlivými poskytovateľmi vzdelávania.

Zariadenia predprimárneho vzdelávania v súkromnom sektore ako také nepredstavujú podnikateľské subjekty, čo znamená, že ich základná činnosť, ktorá spočíva vo výchove a vzdelávaní detí, nie je podnikaním. Napriek tomu, pridružené činnosti, ktoré poskytujú tieto zariadenia, sú podnikaním. Tieto činnosti môžu zahŕňať rôzne platené krúžky, záujmové aktivity, školské výlety, nákup učebníc, didaktických pomôcok a ďalších materiálov, ktoré si rodičia musia hrať samostatne.

Nedostatočné povedomie a informovanosť rodičov o týchto zariadeniach a službách, ktoré ponúkajú, často vedie k menšiemu záujmu o tieto zariadenia, čo následne prispieva k nižšiemu počtu zapísaných detí. V dôsledku toho môže dôjsť k nevyužitiu potenciálu súkromných zariadení, čo ovplyvňuje celkovú dostupnosť kvalitného vzdelávania v predprimárnom veku.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní bol novelizovaný s cieľom zabezpečiť plynulý prechod na povinné predprimárne vzdelávanie, vrátane dočasnej možnosti jeho poskytovania aj v „nesieťových“ zariadeniach do roku 2026. Novelizácia upravila registráciu týchto zariadení, ich financovanie prostredníctvom príspevkov a spôsob posudzovania plnenia vzdelávacích požiadaviek v individuálnom vzdelávaní.

MŠVVaM SR v reakcii na názory ASŠSZ zdôraznilo, že register poskytovateľov predprimárneho vzdelávania bol zavedený len ako dočasné riešenie na prechodné obdobie do 31.08.2026 a po tomto termíne s predĺžením neuvažuje. MŠVVaM SR argumentovalo tým, že cieľom je, aby všetky subjekty, ktoré chcú pokračovať vo vzdelávaní detí, prešli do siete škôl a školských zariadení. K pripomienkam ASŠSZ, ktorá upozorňovala na negatívne dopady zániku registra na podnikateľské subjekty, ministerstvo uviedlo, že zaradenie do siete škôl je jediný dlhodobý systémový spôsob zabezpečenia kvality a financovania predprimárneho vzdelávania. V neposlednom rade sa podľa

MŠVVaM SR podnet netýka podnikateľského prostredia z dôvodu, že výchova a vzdelávanie nie je podnikaním.

MŠVVaM SR nebráni zaradeniu súkromných zariadení predprimárneho vzdelávania do siete škôl a školských zariadení. Naopak, otvorene komunikuje so zástupcami vzdelávacích zariadení a iných podobných zariadení a podporuje ich zaradenie do tejto siete. Z hľadiska MŠVVaM SR neexistujú legislatívne prekážky, ktoré by bránili registrácii týchto zariadení.

Avšak ministerstvo jasne poukazuje na fakt, že prekážky môžu prameniť z hygienických a iných predpisov, ktoré sú pod gesciou Ministerstva zdravotníctva SR, a nie MŠVVaM SR. Tieto normy sú často pre vzdelávacie zariadenia ťažko splniteľné, čo môže brániť ich zaradeniu do siete.

Ďalším dôležitým aspektom je rozdiel medzi sieťovými a nesieťovými zariadeniami. Zariadenia, ktoré sa rozhodnú byť zaradené do siete, budú mať rovnaké podmienky ako ostatné materské školy – vrátane prístupu k financovaniu, povinnosti plniť pedagogické normy a podliehania štátnemu dozoru. Naopak, zariadenia mimo siete, ktoré sa rozhodnú zostať nesieťové, nebudú podliehať rovnakému štátnemu dozoru (napríklad zo strany školskej inšpekcie), čo môže mať dopad na kvalitu a zabezpečenie vzdelávacích štandardov.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

ASŠŠZ navrhlo alternatívne riešenia, ktoré by umožnili efektívnejšie a spravodlivejšie zaradenie súkromných materských škôl do siete, pričom by sa rešpektovala potreba flexibilného prístupu, zohľadnenie historických, ekonomických a organizačných špecifik jednotlivých zariadení a zároveň zabezpečenie kvalitnej kontroly zo strany MŠVVaM SR.

ASŠŠZ navrhuje zriadenie trvalého registra, do ktorého by sa mohli zaradiť aj zariadenia, ktoré momentálne nespĺňajú všetky kritériá pre vstup do siete, čo by znamenalo vytvorenie tzv. „paralelného registra“. Tento register by umožnil štátu mať prehľad o všetkých zariadeniach a zároveň by umožnil kontrolu a zabezpečenie bezpečného vzdelávacieho prostredia. Takýto registračný systém by mal byť flexibilný, aby umožnil zapojenie zariadení, ktoré ešte nespĺnili niektoré technické alebo administratívne podmienky pre oficiálny vstup do siete, čím by sa zjednodušil proces ich integrácie do systému.

Ďalším návrhom ASŠŠZ je, aby aj subjekty mimo siete škôl mali prístup k verejnému financovaniu na základe transparentných kritérií, čím by sa zabezpečilo stabilné financovanie všetkých poskytovateľov predprimárneho vzdelávania. Navrhuje zavedenie motivačného princípu „koľko splňaš, toľko dostaneš“, kde by výška podpory závisela od kvality a rozsahu poskytovaných služieb. Zároveň presadzuje rozšírenie registra poskytovateľov predprimárneho vzdelávania aj na zariadenia pre deti do 3 rokov (jasle), čím by sa posilnilo prepojenie ranej starostlivosti s predprimárnym vzdelávaním a zvýšila by sa dostupnosť pre rodičov.

ASŠŠZ zdôrazňuje, že pri posudzovaní vstupu do siete by sa mali brať do úvahy aj historické, organizačné a ekonomické faktory. Niektoré zariadenia sú dlhodobo etablované, fungujú pod neziskovými organizáciami alebo občianskymi združeniami, ktoré sa nezameriavajú na podnikanie. Tieto zariadenia by mohli zostať mimo siete, ale za predpokladu, že by spĺňali základné bezpečnostné a vzdelávacie štandardy a boli pod prísny dohľadom MŠVVaM SR. Flexibilita v tomto smere by umožnila zariadeniam pokračovať v poskytovaní kvalitnej predškolskej starostlivosti, zároveň však pod prísnejšou kontrolou.

ASŠSZ taktiež navrhuje, aby sa poskytovateľom umožnilo flexibilne sa prispôbiť pravidlám a podmienkam, ktoré sú v súlade s bezpečnostnými a vzdelávacími štandardmi. Tento flexibilný prístup by mohol pomôcť zariadeniam, ktoré momentálne nespĺňajú podmienky na oficiálny vstup do siete, aby sa integrovali do systému bez potreby okamžitých a zásadných organizačných zmien. Týmto spôsobom by sa mohli rozšíriť možnosti a zvýšiť dostupnosť kvalitnej predškolskej starostlivosti, pričom by sa stále zachovávala kontrola nad kvalitou poskytovaných služieb.

Tento návrh vyplývajúci z konzultácií teda zdôrazňuje flexibilitu, zohľadnenie špecifických podmienok jednotlivých zariadení a zároveň potrebu zabezpečenia prísnej kontroly a dohľadu zo strany MŠVVaM SR. Tieto riešenia by mali prispieť k efektívnejšiemu a spravodlivejšiemu zaradeniu súkromných materských škôl do siete a zároveň zabezpečiť kvalitnú starostlivosť o deti v predškolskom veku.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

K podnetu na úpravu § 161l zákona č. 245/2008 Z. z. sa gestor právneho predpisu vyjadril, že zatiaľ nevidí potrebu vytvárať trvalý register. Podľa jeho názoru by mal súčasný systém ostať efektívny s jediným trvalým registrom, ktorým je sieť škôl a školských zariadení, ktorá by zahŕňala všetky zariadenia. Podľa gestora nie je potrebné brániť vstupu do siete zariadeniam mimo siete, ako sa to naznačuje v niektorých alternatívnych návrhoch, pretože zariadenia mimo siete často neplánujú podnikanie, ale skôr ide o neziskové organizácie alebo občianske združenia, ktoré poskytujú kvalitnú starostlivosť.

Gestor tiež uvádza, že otázka financovania materských škôl sa už v minulosti vyriešila zmenou financovania cez samosprávy, čím sa otvoril priestor na prehodnotenie, či obce naozaj potrebujú dávať súhlas pri zaradení do siete.

Gestor odmieta návrh na zavedenie trvalého registra poskytovateľov predprimárneho vzdelávania s argumentom, že súčasný register bol vytvorený len ako dočasné riešenie na rozšírenie kapacít pre povinné predprimárne vzdelávanie do roku 2026. Neplánuje jeho predĺženie ani transformáciu na trvalý inštitút, pričom zdôrazňuje, že oficiálnu sieť škôl a školských zariadení považuje za jedinú stabilnú a dlhodobo udržateľnú platformu na poskytovanie predprimárneho vzdelávania. Ministerstvo trvá na tom, že po roku 2026 sa deti musia vzdelávať iba v zariadeniach zaradených v sieti škôl a školských zariadení.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Zákon č. 245/2008 Z. z. bol novelizovaný s cieľom zabezpečiť prechod na povinné predprimárne vzdelávanie, pričom dočasne umožnil poskytovanie vzdelávania aj v „nesieťových“ zariadeniach do roku 2026. Novelizácia zjednodušila a upravila niektoré aspekty predprimárneho vzdelávania, zaviedla registráciu zariadení a upravila ich financovanie prostredníctvom príspevkov. Zmenil sa aj spôsob posudzovania vzdelávacích požiadaviek v individuálnom vzdelávaní detí na základe žiadosti zákonných zástupcov alebo zariadení.

Treba však zdôrazniť, že tento register je len dočasný, platný do roku 2026, a po jeho uplynutí môžu nastať problémy pre súkromné zariadenia, keďže po tomto období klesne dopyt po ich službách, čo negatívne ovplyvní aj dopyt po ich sekundárnych činnostiach, ktoré sú podnikaním. Primárnym cieľom ASŠSZ je zavedenie trvalého registra.

Spracovateľ vyjadruje súhlas s vyjadrením ASŠSZ v súvislosti s pretrvávajúcimi problémami v oblasti predprimárneho vzdelávania a súhlasí aj s navrhovanými alternatívnymi riešeniami. MH SR uznáva potrebu riešiť bariéry, ktoré bránia niektorým zariadeniam vstúpiť do oficiálnej siete škôl a školských zariadení. MH SR zároveň podporuje diskusiu o možnostiach zjednodušiť a zefektívniť proces zaradenia zariadení do siete, ako aj o vytvorení spravodlivých podmienok pre všetky typy poskytovateľov vzdelávania.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

MŠVVaM SR má záujem na tom, aby čo najviac detí, ideálne všetky, boli vzdelávané v zariadeniach, nad ktorými má štát nejakým spôsobom dohľad. To znamená, že tieto zariadenia by mali byť zaradené do siete škôl a školských zariadení. Bariéry, ktoré bránili zápisu do siete, sa už snaží MŠVVaM SR odstrániť. Niektoré prekážky, ako tie, ktoré sa týkajú stanovísk miest a obcí, už boli odstránené zmenou financovania, ale stále zostávajú bariéry, ktoré súvisia s kvalitou zariadení. MŠVVaM SR nemá záujem o zaradenie do siete zariadenia, ktoré nespĺňajú základné požiadavky kvality.

Čo sa týka nesieťových zariadení, niektoré z nich sú už v registri a podliehajú určitej regulácii štátu, hoci nie rovnakej ako materské školy. Zariadenia, ktoré nie sú v registri, môžu byť v "šedej zóne", čo znamená, že buď nevyhovujú reguláciám, alebo majú dôvod, prečo sa neprihlásili do siete. MŠVVaM SR sa zameriava na tie zariadenia, ktoré sa prihlásia do siete, pretože len vtedy podliehajú štátnej regulácii.

Celkovo MŠVVaM SR preferuje, aby všetky zariadenia poskytujúce vzdelávanie boli súčasťou siete škôl, kde budú podliehať štátnej regulácii, a to bez ohľadu na to, či ide o súkromných poskytovateľov alebo neziskové organizácie.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ponechať reguláciu upraviť reguláciu zrušiť reguláciu bez náhrady
- upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ navrhuje ponechať reguláciu.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:

K procesu ex post hodnotenia nemáme výhrady, len nás mrzí, že jeho súčasťou sú aj v mnohom zavádzajúce informácie z „podnikateľského“ prostredia. Pripomíname, že zariadenia predprimárneho vzdelávania neboli a nie sú evidované v registri ZPV za účelom poskytovania podnikateľskej činnosti, ale za účelom poskytovania povinného predprimárneho vzdelávania. Poskytovanie povinného predprimárneho vzdelávania, rovnako ako ani celkove poskytovanie predprimárneho vzdelávania vo všeobecnosti nemožno považovať za podnikateľskú činnosť.

9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:

Gestor nesúhlasí so zmiernením požiadaviek na zaradenie do siete škôl a školských zariadení len pre vybrané subjekty.

Odôvodnenie:

Vyjadrenie v časti 9.1.1: „*Dalej sa zmenil spôsob posudzovania plnenia vzdelávacích požiadaviek v rámci individuálneho vzdelávania detí, a to na základe žiadosti zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadení.*“ nemá nič spoločné so zariadeniami predprimárneho vzdelávania; ani s ich registráciou, ani s ich financovaním – a vôbec nie je súčasťou dotknutého ustanovenia § 1611. Na toto upozorňuje MŠVVaM SR opakovane a konzistentne od začiatku konania v tejto veci.

S účinnosťou od 1. septembra 2021, teda od času, kedy bolo zavedené povinné predprimárne vzdelávanie, patria medzi oprávnených poskytovateľov povinného predprimárneho vzdelávania aj zariadenia predprimárneho vzdelávania, ktoré sa vedú v registri zariadení predprimárneho vzdelávania spravovanom MŠVVaM SR. Počet týchto zariadení sa od ich vzniku mení. V školskom roku 2021/2022 ich bolo 39, v školskom roku 2022/2023 ich bolo 54, v školskom roku 2023/2024 ich bolo v registri 51. V školskom roku 2024/2025 máme v registri 52 zariadení predprimárneho vzdelávania, v ktorých sa povinné predprimárne vzdelávanie zabezpečuje pre 305 detí a pokračovanie v plnení povinného predprimárneho vzdelávania pre 60 detí.

Pôsobenie týchto zariadení je od samého začiatku chápané ako dočasné, s cieľom dosiahnuť čo najvyššiu zaškolenosť 5-ročných detí. Pôvodný dátum ukončenia ich pôsobenia, ako oprávnených poskytovateľov povinného predprimárneho vzdelávania, bol z 31. augusta 2024 novelou školského zákona upravený na 31. august 2026. Do tohto dátumu môže zriaďovateľ každého takéhoto zariadenia požiadať o jeho zaradenie do siete škôl a školských zariadení SR (ďalej len „sieť“), ako súkromnej materskej školy, samozrejme po splnení aj požiadaviek na priestory, ktoré neurčuje ministerstvo školstva, ale Ministerstvo zdravotníctva SR. Po zaradení týchto zariadení do siete ako súkromných materských škôl, budú tieto súkromné materské školy financované rovnako, ako cirkevné aj štátne materské školy, od 1. januára 2025, normatívne, zo štátneho rozpočtu. Zriaďovatelia týchto zariadení, ktorí tak neurobia, budú svoje zariadenia môcť prevádzkovať len ako zariadenia pre deti a mládež, podľa § 24 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Mnohí zriaďovatelia týchto zariadení, uvedomujúc si ich dočasné zaradenie medzi poskytovateľov povinného predprimárneho vzdelávania, postupne, každý rok žiadajú o zaradenie týchto subjektov do siete, ako súkromné materské školy. MŠVVaM SR, vychádzajúc z informácií nielen o demografickom vývoji, ale aj o kapacitách materských škôl zaradených v sieti, neplánuje predĺžiť pôsobenie týchto zariadení ako poskytovateľov povinného predprimárneho vzdelávania po 31. auguste 2026. Významnú rolu pri zaradení týchto zariadení ako súkromných materských škôl do siete, rovnako ako aj teraz, zohrajú obce a mestá, na území ktorých budú zriaďovatelia chcieť nové súkromné materské školy, ako „nástupcov“ týchto zariadení predprimárneho vzdelávania zriadiť, pretože jednou z podmienok zaradenia súkromnej materskej školy so sieťou je aj vyjadrenie príslušnej obce, v ktorej má byť nová súkromná materská škola zriadená. Obec pri svojom vyjadrení bude prihliadať na reálne potreby danej obce v závislosti od kapacít materských škôl, ktorých je daná obec sama zriaďovateľom.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia

Slovenská republika v dostatočnej miere, už mnoho rokov, podporuje diverzifikáciu poskytovateľov predprimárneho vzdelávania v zmysle školského zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov. Pod pojmom diverzifikácia poskytovateľov predprimárneho vzdelávania nemožno chápať rôzne inštitúcie s rôznymi názvami. Pod pojmom diverzifikácia poskytovateľov predprimárneho vzdelávania sa aj v medzinárodnom kontexte chápe, že poskytovateľmi predprimárneho vzdelávania sú popri štátnych subjektoch aj subjekty cirkevné a súkromné a túto podmienku Slovenská republika veľmi významne spĺňa aj teraz, pretože v sieti máme spolu zaradených 3 155 MŠ, pričom 2 787 je zriadených obcami a mestami (štátnych), 253 je súkromných a 115 je cirkevných.

Opakovane pripomíname, že ide zavádzajúcu informáciu. Pretože každé ZPV, ak má skutočne záujem naďalej poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie a dokonca aj celkovo predprimárne vzdelávanie, má možnosť požiadať o zaradenie do siete škôl a školských zariadení, ako SÚKROMNÁ materská škola.

Podmienky zaradenia do siete sú známe, dlhodobo ustanovené a každý potenciálny záujemca, ktorý má záujem poskytovať po každej, teda aj priestorovej a personálnej stránke kvalitné predprimárne vzdelávanie, ich dokáže splniť o čom svedčí aj skutočnosť, že do 31.3.2025 požiadalo o zaradenie do siete XX nových súkromných subjektov.

Konštatovanie: „Aktuálna novela školského zákona zaručuje deťom od 3 rokov miesto v materskej škole, ale nezohľadňuje umiestnenie u iných poskytovateľov (napr. súkromných zariadení).“ v časti 9.1.2 je zavádzajúce, pretože v § 59b ods. 7 školského zákona je uvedené: „(7) Ak zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia nepostupoval podľa odseku 2, 4 alebo odseku 5 a dieťa bolo prijaté do súkromnej materskej školy, cirkevnej materskej školy alebo materskej školy, ktorej zriaďovateľom je samosprávny kraj, dieťa sa považuje za prijaté na základe práva na prijatie na predprimárne vzdelávanie.“. Neochota nesieťových zariadení požiadať o zaradenie do siete nesmie byť dôvodom na vyjadrenia o neslobode rodičov. Preferovanie garantovaných materských škôl pred negarantovanými nesieťovými zariadeniami svedčí o vysokej zodpovednosti rodičov za svoje deti.

Údaj o počte zariadení predprimárneho vzdelávania v časti 9.2 nie je pravdivý. Počet týchto zariadení sa od ich vzniku mení. V školskom roku 2021/2022 ich bolo 39, v školskom roku 2022/2023 ich bolo 54, v školskom roku 2023/2024 ich bolo v registri 51. V školskom roku 2024/2025 máme v registri 52 zariadení predprimárneho vzdelávania.

Vyjadrenia: „Avšak doplnkové služby, ako platené krúžky, výlety, a ostatné sú podnikateľskou činnosťou. Nedostatočná informovanosť rodičov o zariadeniach, ktoré nie sú zapísané do siete, vedie k nižšiemu záujmu a menšiemu počtu zapísaných detí, čo obmedzuje využitie potenciálu týchto zariadení a znižuje dostupnosť kvalitného vzdelávania v predprimárnom veku...“ v časti 9.2.1 sú zavádzajúce a neobjektívne. Jedinou inštitúciou, ktorá môže hodnotiť kvalitu poskytovaného vzdelávania tak v materských školách ako aj v zariadeniach predprimárneho vzdelávania, je Štátna školská inšpekcia (https://www.ssi.sk/wp-content/uploads/2024/05/Zariadenia_PPV.pdf).

Zariadenia predprimárneho vzdelávania neboli do školského zákona ustanovené ako subjekty vykonávajúce podnikateľskú činnosť, ale ako subjekty, ktoré na vopred určené, obmedzené časové trvanie získali oprávnenie poskytovať povinné predprimárne vzdelávanie prezenčnou formou.

Konštatovanie: „Podľa zástupcov ASSŠZ, aj keď aktuálne platný školský zákon zabezpečuje deťom od 3 rokov miesto v materskej škole, neberie do úvahy umiestnenie detí u iných poskytovateľov vzdelávania, ako sú súkromné zariadenia, či už ide o súkromné materské školy alebo iné vzdelávacie inštitúcie, ako napríklad rôzne pedagogické centrá. Tento nedostatok flexibility znamená, že rodičia nie sú schopní využiť plnú slobodu voľby pri výbere vhodného zariadenia pre svoje deti, čo má za následok neefektívne využívanie existujúcich kapacít. V praxi to vedie k tomu, že v niektorých regiónoch a zariadeniach dochádza k preplneniu verejných materských škôl, zatiaľ čo súkromné zariadenia zostávajú nevyužívané, alebo naopak, fungujú pod kapacitou.“ v časti 9.3.2 je zavádzajúce, pretože v § 59b ods. 7 školského zákona je uvedené: „(7) Ak zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia nepostupoval podľa odseku 2, 4 alebo odseku 5 a dieťa bolo prijaté do súkromnej materskej školy, cirkevnej materskej školy alebo materskej školy, ktorej zriaďovateľom je samosprávny kraj, dieťa sa považuje za prijaté na základe práva na prijatie na predprimárne vzdelávanie.“.

Rovnako, aj vyjadrenie: „Kritickým nedostatkom v súčasnom systéme je aj absencia uceleného a prepojeného systému predprimárneho vzdelávania, ktorý by zahŕňal všetky vekové skupiny od 0 do 6 rokov a zabezpečoval by kvalitnú podporu pre deti bez ohľadu na to, či sú umiestnené vo verejnom alebo súkromnom zariadení“ v časti 9.3.2 je nepravdivé a zavádzajúce. Žiadna krajina nemôže byť nútená mať spojený systém poskytovania ranej starostlivosti a vzdelávania. V SR je tento systém oddelený, rozdelený je medzi dve ministerstvá. MPSVaR SR je gestorom ranej starostlivosti poskytovanej deťom od 6 mesiacov do 3 rokov veku; MŠVVaM SR je gestorom predprimárneho vzdelávania detí od 3 do 6 rokov veku, s možnosťou poskytovania predprimárneho vzdelávania aj deťom od 2 rokov veku, čo v súčasnosti znamená je cca 40 % detí od 2 do 3 rokov veku je prijatých v materských školách.

MŠVVaM SR zostáva na svojich pozíciách.

MŠVVaM SR nie je gestorom vyhlášky MZ SR č. 75/2023 Z.. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež. Teda neurčuje hygienicko-epidemiologické požiadavky, ktoré musí spĺňať každá škola a školské zariadenie, v ktorom sa má poskytovať výchova a vzdelávanie. Dôkaz o tom, že podmienky zaradenia do siete sa javia ako neprekonateľné len pre niektoré subjekty je aj táto informácia:

K 01.09.2025 bolo do siete škôl a školských zariadení SR

- 5 SMŠ - už zaradených
- 29 (SMŠ) + 1 (CMŠ) majú podané žiadosti - správne konanie vo veci zaradenia do siete ešte nie je ukončené.

Z POO je v súčasnosti vo výstavbe 26 (SMŠ) + 5 (CMŠ) – ešte v nich nie je ukončený proces kolaudácie.